

Tieteessä tapahtuu

Det händer i vetenskapen

Esitelmiä, kuukausikokouksia

8.12. klo 17.00 Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen sääntömääräinen vaalikokous pidetään Tieteiden talossa, sali 505, Kirkkokatu 6.

Lisätietoja: Lakimiesyhdistys, p. (09) 603 567, sly@lakimies.org

8.12. klo 18.00 Suomalaisen Tiedeakatemian Vilho, Yrjö ja Kalle Väisälän rahaston palkintojen ja apurahojen jakotilaisuus sekä palkinnonsaajien esitelmät.

Säädytalo, sali 15 (Snellmanink. 9-11, Helsinki).
Lisätietoja: Tiedeakatemian kanslia, p. (09) 636 800

8.12. klo 18.00 Elämänkaaren historia -esitelmäsarjassa on teemana elämäkerrat. Tieteiden talo, Kirkkokatu 6. Järjestää Suomen Historiallinen Seura.
Lisätietoja: Julia Burman, p. (09) 228 69 351, shs@histseura.fi, www.histseura.fi

9.12. klo 16-18 Geofysiikan Seuran kuukausikokouksessa keskustellaan Seuran julkaisu-toiminnan tulevaisuudesta. Tieteiden talo, sali 505, Kirkkokatu 6, Helsinki.
Lisätietoja: Päivi Mäntyniemi, p. (09)191 44 447, paivi.mantyniemi@seismo.helsinki.fi

10.12. klo 18 prof. Jaakko Frösén kertoo tutkimushankkeistaan Jordanian Petrassa:

Ajankohtaista Petrasta. Hiiltyneestä papyrusarkistosta Aaroninvuoren kaivauksiin. Yleisötilaisuuden järjestävät Helsingin yliopiston klassillisen filologian laitos ja arkeologian oppiaine, Teknillisen korkeakoulun fotogrammetrian ja kaukokartoituksen laboratorio, Klassillisen-filologinen yhdistys ry, Suomen Egyptologinen Seura ry ja Suomen Ateenan-instituutin ystävät ry. Vapaa pääsy. Helsingin yliopisto, Porthanian luentosali II, Yliopistonkatu 3, pohjakerros
Lisätietoja: Jaakko Frösén, e-mail jaakko.frosen@helsinki.fi, sekä <http://foto.hut.fi/research/projects/FJHP>

11.12. klo 18 puheenjohtaja, prof. Juha-Pekka Lunkka esitelmöi Suomen Geologisen Seuran vaalikokouksen yhteydessä. Helsingin yliopiston Kumpulan Physicum (Gustaf Hällströminkatu 2, sali E207)
Lisätietoja: Pasi Eilu, p. 020 550 2565, pasi.eilu@gsf.fi

11.12. klo 18 dosentti Jaakko Syrjämäki esitelmöi Luonnonfilosofian seuran kokouksessa aiheesta ”Kansleri Ernst Palmén luonnontutkijana”. Tieteiden talon sali 104, Kirkkokatu 6, Helsinki.
Lisätietoja: Seppo Laurema, lfs@csc.fi

18.12. Klo 19 prof. emer. Anto Leikola kertoo Suomen Oppihistoriallisen Seuran joulukokouksessa Alexander von Nordmannista. Paikkana Tfif:n kerhoravinto-

la, Eerikinkatu 2 (6. krs), 00100 Helsinki.

Lisätietoja: Ora Patoharju, p. (09) 635 759

2004

19.1. klo 18.15 TT Ilkka Huhta puhuu aiheesta ”Raamattubisnes kirkkopoliittisena kysymyksenä 1945” Suomen kirkkohistoriallisen seuran vuosijuhlassa Säädytälössä. Lisätietoja: Mikko Ketola, p. (09) 1911, mikko.ketola@helsinki.fi

2.2. klo 18.15 prof. Juha Pentikäinen valottaa Lars Levi Laestadiuksen mytologian vaiheita ja antia kirkkohistorian kannalta. Suomen kirkkohistoriallisen seuran kuukausikokous Säädytälössä. Lisätietoja: Mikko Ketola, p. (09) 1911, mikko.ketola@helsinki.fi

5.2. kl. 18 Svenska litteratursällskapetets årshögtid Helsingfors universitets solennitetssal, Alexanderg. 5. Tilläggsuppgifter: Magnus Pettersson, t. (09) 618 77 331, magnus.pettersson@sfs.fi, www.sfs.fi

Seminaareja, tapahtumia

9.12. klo 16.00 BIOTEKNIIKAN VAIKUTUS TULEVAISUUDEN YHTEISKUNTAAN Seminaari Viikin biokeskuksessa, Helsingissä, puhujina professori Jaana Hallamaa, professori Leevi Kääriäinen,

tulevaisuudentutkija, dos. Mika Mannermaa, akatemiaprofessori Tapio Palva, akatemiaprofessori Leena Palotie, professori Merja Penttilä, kansanedustaja Osmo Soininvaara, puheenjohtajana professori Matti Sarvas, järjestäjinä Biotekniikan neuvottelukunta, Viikin biotieteiden tutkijakoulu ja Bioteknologia Info -projekti. Lisätietoja: Reetta Kettunen, reetta.kettunen@helsinki.fi, <http://www.biotekniikanneuvottelukunta.fi/tulevaisuus.htm>

12.–13.12. UUSI MAAILMAN-POLITIIKKA

Monitieteinen konferenssi Hämeenlinnan Vanajanlinnassa. Järjestäjinä Kansainvälisten suhteiden tutkimuksen seura Katse ry, ulkoasiainministeriön, puolustusministeriön, Suomen Akatemian ja Helsingin yliopiston tutkijakollegium.

Konferenssissa esiteltävät tekstit ja niiden käsittely jakaantuu seitsemään työryhmään: Uusi turvallisuus, Uudet tulkinnat, Uudet sodat, Uudet teorit, Uudet säännöt, Uudet alueet, Uusi EU. Puhujina mm. Klaus Törnudd, Linda Jakobson, Liisa Laakso, Riikka Kuusisto, Unto Vesa, Jyri Raitasalo, Arto Nokkala, Osmo Apunen, Juha Sihvola, Raimo Väyrynen, Heikki Patomäki, Kimmo Rentola, Jarna Petman, Harto Hakovirta.

Lisätietoja: Emmi Helle, emmi.helle@upi-fia.fi

2004

8.–9.1. KIELTO

Suomen Filosofisen Yhdistyksen tutkijakollokvio. Tieteiden talo, Kirkkokatu 6, Helsinki.

8.1. klo 10.00-18.30 ohjelmassa mm.:

Raimo Lahti: Kielto – oikeudellinen näkökulma
 Heta Gylling & Pilvi Toppinen: Kielletyt sanat
 Eerik Lagerspetz: Onko vapaus kieltojen puuttumista?
 Juha Räikkä & Marko Ahteen-suu: Ovatko kiellot moraalinen tärkeimpiä käskyjä?
 Marjaana Kopperi: Uskonnollinen ja moraalinen kielto yhteiskunnallisessa keskustelussa
 Vesa Oittinen: Hegel ja kieltämisen kieltäminen
 Hannu Sivenius: Edeltäjien kieltämisestä filosofiassa ja psykoanalyysissä
 Johanna Oksanen: Nautinnon rajat

S. Albert Kivinen: Negaatio asiaintilaontologiassa
 Gabriel Sandu & Ahti Pietari-nen: Negaatio ja IF-logiikka
 Tuomo Aho: Kieltämisestä eittämiseen

Mikko Salmela: Tunteiden kielto

9.1. klo 10.00-16.30 mm.

Juha Sihvola: Jumalan kieltämisestä antiikin filosofiassa
 Jaakko Hintikka: Kielto kiellon päälle

Ilkka Niiniluoto: Älä!

Heikki J. Koskinen: Kieltojen filosofiasta filosofian kieltoon
 Sirkku Hellsten: Kielletty hedelmä: moraalinen rajoista ja rajoituksista

Sami Pihlström: Rajanylitys kielletty! Transsendentaalisia kieltoja kokemuksen ja kielen rajoilla

Ilpo Halonen: Vastakohtaisuuksien neliöistä ja muista kieltoon liittyvistä kuvioista
 Leila Haaparanta: Kiellon fenomenologinen analyysi ja intuitionistinen logiikka

Panu Raatikainen: Merkitys, totuus ja kielto
 Ohjelma kokonaisuudessaan: www.helsinki.fi/filosofia/

[sfy.htm](#)

Lisätietoja: Risto Vilkkö, p. (09) 191 29 233, risto.vilkko@helsinki.fi

8.–9.1. VAPAA PÄÄSY TIETEELLISEEN TIETOOON
 Seminaari Seminaari Open Access julkaisemisesta tiedeyhteisön päätöksentekijöille, tutkimuksen rahoittajille, julkaisutoiminnassa mukana oleville tutkijoille, tieteellisille kirjastoille ja kaikille open access -julkaisemisesta kiinnostuneille Hankenin juhlasalissa, Arkadiankatu 22, Helsinki. Järjestäjinä tutkijoiden, tieteellisten julkaisijoiden ja tieteellisten kirjastojen edustajista koostuva FinnOA-työryhmä, opetusministeriö ja kansalliskirjasto.

Ohjelmasta tarkemmin: ks. tämän lehden s. 93.

Seminaari on osallistujille maksuton. Mukaan mahtuu 200 ilmoittautumisjärjestyksessä. Ilmoittautumiset 5.12. mennessä sähköpostitse osoitteeseen: pirjo.ollanketo@helsinki.fi, viestin otsikkoon teksti FinnOA 2004 ja viestiin osallistujan nimi ja organisaatio.

5.–6.2. XXVI KANSANTALO-USTIETEEN PÄIVÄT

Kuopion yliopisto Järjestäjänä Taloustieteellinen Seura yhdessä Kuopion yliopiston kauppatieteiden laitoksen ja terveyshallinnon ja -talouden laitoksen kanssa. Päivien plenum-esitelmän pitää prof. Juan José Dolado (Universidad Carlos III de Madrid).

Lisätietoja: Juuso Vanhala, p. (09) 191 28 761, sihteeri@taloustieteellinenseura.fi, www.taloustieteellinenseura.fi/

Näyttelyjä

8.10.–17.1.2004 PYHÄ BIRGITTA JA SUOMI

Birgitta 700 vuotta.

Näyttely Kansalliskirjaston Galleriassa

Unioninkatu 36, Helsinki.

Avoinna ma-pe 9-20, la 9-16.

Vapaa pääsy.

Näyttelystä ja siihen liittyvistä luennoista ja muusta ohjelmasta: ks. s. x.

Lisätietoja: Inkeri Pitkäranta, p. (09) 191 22 738, inkeri.pitkaranta@helsinki.fi

21.3.2003–7.3.2004 AVOIMET KYSYMYKSET – MITÄ TIEDE EI VIELÄ TIEDÄ?

Heureka

Näyttely kuvaa tieteellisen

perustutkimuksen nykyvaihetta esittelemällä joukon eri tieteenalojen avoimia kysymyksiä, jotka ovat intensiivisen tutkimuksen kohteina ja joiden vastausta ei vielä tiedetä, mutta joiden uskotaan selviävän.

Näyttelyssä esitellään lisäksi eräitä historiallisia, pitkään ratkaisemattomina säilyneitä ongelmia ja kerrotaan, miten niihin aikanaan löydettiin ratkaisu ja mitä löydöstä seurasi.

Näyttelyllä on kolme pääteemaa: 1) Maailmankaikkeus, 2) Elämä ja 3) Ajattelu.

Avoimet kysymykset -näyttelyn nettisivusto:

www.heureka.fi

Lisätietoja: Kaisa Vähähyyppä, p. 040 901 5397,

kaisa.vahahyyppa@heureka.fi,

14.9.2002–6.1.2004 LENTOON

Tiedekeskus Heureka, avoinna päivittäin klo 10-18, torstaisin 10-20.

Näyttely ihmisen ikuisesta unelmasta osata lentää, fysiikan laeista, jotka sekä rajoittavat että tukevat tätä haavetta, lentämisen historiaa ja nykypäivän saavutuksista lentämisen alalla. Näyttely havainnollistaa ilmailun tiedettä ja teknologiaa, niitä voimia, jotka ohjaavat ja kannattelevat ilmaa raskaampia lentoaluksia. Näyttelyssä voi nähdä, miten höyhen putoaa kuin kivi ja kokeilla, miten helikopteri pysyy kurssissaan.

Lippujen hinnat ja lisätietoja:

Heureka, puh. (09) 85799,

www.heureka.fi

Tiede ja muutos – aaveet ja haaveet

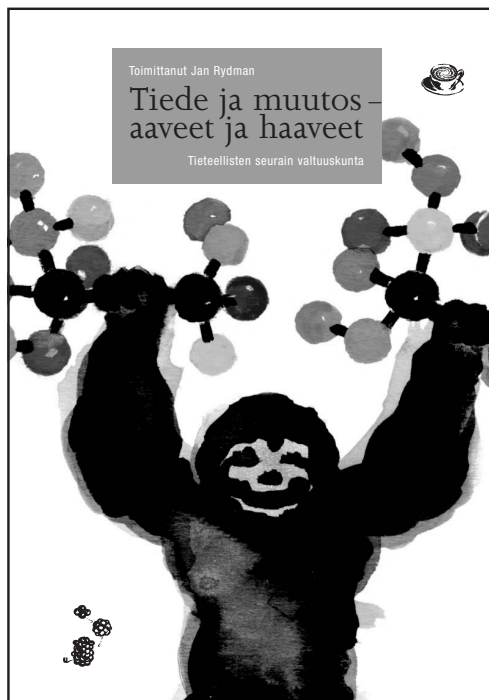
Toim. Jan Rydman

Tieteellisten seurain valtuuskunta
2003,
340 s. Nid. 26 euroa

Edistyykö tiede? Mitä ovat tieteen vallankumoukset – vai onko sellaisia olemassakaan? Mitä tapahtuu kun tiede ja teknologia kohtaavat, entä fysiikka ja biologia? Mitä seuraa globaalitumisesta, siitä että maailma käy pienemmäksi? Miten käy suomalaisuuden maailman puristuksessa? Miten tiede kohtaa ympäristön muuttuvat ongelmat: miten käy ihmisen energiatarpeen tyydyttämisen, väestönkasvun ongelmien sekä kulkutautien kuten AIDSin kanssa? Entä kun Maapallo käy ahtaaksi?

Tiede tutkii muutoksia, se itse aiheuttaa niitä ja se muuttuu itse. Tämän kirjan punaisena lankana ovat nämä muutokset, monenlaiset haaveet ja aaveet, mahdollisuudet ja uhat. Miten tiede on muuttunut, miten ihmisen maailma? Ja lopulta: onko tiede tuottanut hyvää vai pahaa?

Kirjan artikkelit perustuvat tammi-kuussa 2003 suuren suosion saavuttaneisiin Tieteen päiviin, kirjoittajina eri alojen keskeiset suomalaiset tutkijat: mm. Pertti Haaparanta, Pekka Jauho, Ullamaija Kivikuru, Raimo Lehti, Anto Leikola, Karri Muinonen, Ilkka Niiniluoto, Petri Nummi ja Raimo Väyrynen.

Myynti:

**TIEDEKIRJA, Kirkkokatu 14,
00170 Helsinki**

Puh. (09) 635 177,

Fax (09) 635 017,

sähköposti tiedekirja@tsv.fi

<http://www.tsv.fi>

Julkaisua voi myös tilata postitse, jolloin lähetyksiin lisätään toimituskulut.

Myös muista hyvin varustetuista kirjakaupoista.